Stadsdeel Zuidoost

Stadsdeel Zuidoost bestaat uit Bijlmer-Centrum, Bijlmer-Oost, Gaasperdam en Bijlmer-West.

Zuidoost is een multicultureel en bruisend stadsdeel waar veel mensen met plezier wonen, leven, leren en werken. De gemeenschapszin is er groot, veel mensen zien naar elkaar om.~~.~~ Het is een plek waar de kleurrijke diversiteit niet alleen de rijkdom van de buurt weerspiegelt, maar ook de bron van kracht en inspiratie is voor velen. Van succesvolle ondernemers die gedurfde stappen zetten tot individuen die zich inzetten voor onderwijs en sociale vooruitgang. Vanuit de sociale basis wordt er veel door en voor bewoners georganiseerd. Alle lagen van de gemeenschap zijn er welkom en treffen elkaar. Velen vinden hier betekenis in onderlinge verbondenheid en gemeenschappelijke doelen. Toch kent Zuidoost al langere tijd ook zijn eigen uitdagingen, zowel sociaaleconomisch als op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. Kern van de problemen van veel bewoners is *armoede*.

Het effect van armoede op de mentale- en fysieke gezondheid

Zuidoost heeft veel bewoners die op of onder het bestaansminimum leven, vaak langere tijd en zonder uitzicht op verbetering. Er zijn veel alleenstaande moeders die, in tegenstelling tot het landelijke beeld, veel werken en daarbij lange werkdagen maken, inclusief avonduren. Dit heeft echter als consequentie dat ze minder tijd kunnen besteden aan ~~de opvoeding van~~ hun kinderen ~~na~~ buiten schooltijd. Met alle gevolgen van dien.

Er ~~zijn~~ wonen in Zuidoost verhoudingsgewijs veel werkende armen die door laagbetaalde banen beperkt kans hebben op een waardig bestaansniveau. Een groot deel van de bewoners heeft depressieve gevoelens vanwege de toenemende bestaansonzekerheid. Armoede heeft verregaande gevolgen voor iemands leven: schaamte, sociaal isolement, gezondheidsproblemen, eenzaamheid, stress en depressies kunnen het gevolg zijn. De combinatie van fysieke en mentale gezondheidsproblemen versterkt elkaar vaak, waardoor het moeilijk wordt om uit deze neerwaartse spiraal te ontsnappen. Mede daardoor staan veel bewoners in de overlevingsstand. Het kost hen moeite de weg naar ondersteuning bij mentale-, fysieke- en financiële problemen te vinden. Hierdoor kan er een grotere aantrekkingskracht van criminele activiteiten ontstaan en dat heeft weer gevolgen voor de veiligheid en leefbaarheid.

Welke rol speelt migratie?

Zuidoost heeft een diverse bevolkingssamenstelling met bewoners van verschillende etnische achtergronden en nationaliteiten. Migratie kan ook leiden tot sociale uitdagingen, zoals taalbarrières, culturele verschillen, integratieproblemen en uitsluiting. Daarbij kent Zuidoost verschillende groepen migranten die op volwassen leeftijd naar Nederland zijn gekomen. Er wordt ook een toenemend aantal vluchtelingen opgevangen: statushouders, mensen die wachten op een verblijfsvergunning en mensen ~~Oekraïners~~ die gevlucht zijn voor de oorlog in hun land. Hierdoor komen bewoners met een vluchtelingenverleden en een psychisch trauma relatief vaak voor. Door taalachterstand vinden deze groepen extra moeilijk aansluiting in de samenleving. Dat geldt ook voor de vele ongedocumenteerden. Hun moeilijke leefsituatie vraagt aandacht.

Dit is de tekstversie van de Gebiedsgerichte Opgaven Sociaal van stadsdeel Zuidoost. Na vaststelling volgt een versie die bestemd is voor publicatie en verspreiding.

De eigen identiteit van Zuidoost is sterk

De vele culturen in Zuidoost kennen een sterke eigen identiteit en zijn daar trots op.
Ze ervaren daarbij niet altijd de erkenning en het begrip die zij graag zouden willen. Zuidoost wil een inclusieve samenleving zijn waar iedereen zichzelf kan en mag zijn, ongeacht culturele of religieuze achtergrond, seksuele identiteit, beperking of geslacht. Discriminatie moet worden tegengegaan. Dit geldt voor discriminatie op alle vlakken. De emancipatie van vrouwen, mannen en LHBTIQ+ bewoners en mensen met een beperking moet worden bevorderd. Cultuursensitiviteit is daarom hier van cruciaal belang om een respectvolle en inclusieve omgeving te creëren. De excuses voor het slavernijverleden zijn positief ontvangen. Daarmee is echter pas een begin gemaakt met herstel van de sporen die het koloniale verleden heeft nagelaten in de levens van veel bewoners van dit stadsdeel.

Zuidoost groeit!

Zuidoost groeit de komende jaren flink, tot 2050 worden er naar verwachting zo'n 20.000 woningen bijgebouwd en daarmee verandert de bevolking. Hierom is het belangrijk dat voorzieningen meegroeien. ~~Gelukkig groeien de voorzieningen mee.~~ Zuidoost verwelkomde in september 2025~~t~~ de komst van Openbare Bibliotheek Amsterdam (OBA) Next. Deze 'bibliotheek nieuwe stijl' biedt brede activiteiten om kansengelijkheid te stimuleren. OBA Next draagt bij aan talentontwikkeling en digitale vaardigheden van bewoners. Daarmee wordt ook ingezet op de verbinding tussen de huidige bewoners en de nieuwkomers.

Masterplan Zuidoost wijst de weg

Eind 2020 is het Masterplan Zuidoost ontwikkeld. Deze aanpak moet gaan leiden tot een structurele verbetering voor de bewoners in het algemeen en voor jonge opgroeiende bewoners van Zuidoost in het bijzonder. Het Masterplan heeft als doel de komende 20 jaar de opgroeiende jeugd in Amsterdam Zuidoost dezelfde kansen te bieden als iedere andere jongere in Amsterdam en de rest van Nederland. Het Masterplan Zuidoost gaat over alle leefgebieden: vertrouwen, veiligheid, wonen, werken, opgroeien, talentontwikkeling. Het college en de bestuurders van stadsdeel Zuidoost werken samen met de bewoners en met maatschappelijke partners aan het Masterplan Zuidoost.

Overzicht gebieden, wijken en buurten

Bijlmer-Centrum

Wijk: Venserpolder

Buurten: Venserpolder-Oost en Venserpolder-West.

Wijk: Amsterdamse Poort

Buurten: Amsterdamse Poort, D-buurt, F-buurt, Nelson Mandelapark, Vogeltjeswei.

Wijk: H-Buurt

Buurten: Hakfort/Huigenbos, Hoptille, Huntum en Rechte H-buurt.

Dit is de tekstversie van de Gebiedsgerichte Opgaven Sociaal van stadsdeel Zuidoost. Na vaststelling volgt een versie die bestemd is voor publicatie en verspreiding.

Gaasperdam

Wijk: Holendrecht

Buurten: Holendrecht-Oost, Holendrecht-West en Holendrecht-Zuid.

Wijk: Nellestein

Buurten: Gaasperpark, Gaasperplas en L-buurt.

Wijk: Reigersbos

Buurten: Reigersbos 1, Reigersbos 2, Reigersbos 3 en Reigersbos 4.

Wijk: Gein

Buurten: Gein 1, Gein 2, Gein 3 en Gein 4.

Bijlmer-Oost

E-buurt

Wijk: Ganzenhoef

Buurten: E-buurt, G-buurt Noord, G-buurt West

Wijk: Geerdinkhof

Buurten: G-buurt-Oost, Grunder~~/Koningshoef, Kantershof~~

Wijk: K-buurt

Buurten: Gooise Kant, K-buurt-Zuidoost, K-buurt-Zuidwest, Kelbergen, Kortvoort, Koningshoef, Kantershof

Bijlmer-West

Wijk: Amstel III/Bullewijk

Buurten: AMC, Amstel III Deel A/B-Noord, Amstel III deel A/B-Zuid, Amstel III deel C/D-Noord, Amstel III deel C/D-Zuid, Hoge Dijk, Hoofdcentrum-Zuidoost

Bijlmer-Centrum

Bijlmer-Centrum omvat de wijken Venserpolder, Amsterdamse Poort en ~~vanaf 2026~~ de H-buurt. In Bijlmer-Centrum wonen bijna 25.000 inwoners. Dit aantal neemt toe tot circa 32.000 bewoners in 2040. Winkelcentrum Amsterdamse Poort is het 'stadshart' van Zuidoost en wordt de komende jaren gerenoveerd.

Dit is de tekstversie van de Gebiedsgerichte Opgaven Sociaal van stadsdeel Zuidoost. Na vaststelling volgt een versie die bestemd is voor publicatie en verspreiding.

De tevredenheid over de woningen en de buurten is laag. De H-buurt bestaat uit moeilijk beheerbare hoogbouw met veel goedkope huurwoningen, waardoor deze wijk veel aandacht nodig heeft. Er zijn relatief weinig maatschappelijke voorzieningen en er is nog geen ~~Buurtcentrum~~Buurthuis. De wijk~~Wel heeft~~ Venserpolder heeft als eerste gebied in Amsterdam een buurtrechter, gecombineerd met een buurtteam en een wijkactieteam. Hierdoor gaat het niet alleen over recht spreken bij conflicten maar ook over het voorkómen en aanpakken ervan.

De meeste bewoners hebben een migratieachtergrond. Daarbij is er een toename van asielzoekers en ongedocumenteerden. Een aanzienlijke groep bewoners valt onder de definitie van laaggeletterdheid. Dit kan zijn door het gebrek aan een geldige startkwalificatie of doordat de kwalificatie van het land van herkomst lager wordt beoordeeld. Het gemiddeld besteedbaar inkomen in Bijlmer-Centrum is het laagst van Amsterdam. Veel kinderen groeien op in armoede en relatief vaak in eenoudergezinnen. Zij hebben nogal eens te maken met meerdere uitdagingen binnen het gezin, zoals spanningen, stress en gezondheidsproblemen. Chronische gezondheidsklachten (mentaal en fysiek) komen hier vaker voor dan elders in Amsterdam en er is veel eenzaamheid.

De schooladviezen liggen veel lager dan het stedelijk gemiddelde. Het aandeel jongeren die voortijdig het voortgezet onderwijs verlaten zonder startkwalificatie te behalen ligt iets boven het Amsterdamse gemiddelde. ~~Te veel jongeren verlaten voortijdig het voortgezet onderwijs zonder een startkwalificatie te behalen~~ Hierdoor ervaren ze weinig perspectief, waardoor ze extra kwetsbaar zijn voor de aantrekkingskracht van het criminele milieu.

Het gebied kent een hoge concentratie van verslavings- en geestelijke gezondheidsproblematiek, vooral te merken in de H-buurt en de ~~rond~~ Amsterdamse Poort, ~~met~~ vanwege de aanwezigheid van 24-uurswoonzorgvoorzieningen en andere drugsverslavingszorgvoorzieningen.~~name vanwege de aanwezigheid van meerdereit zorglocaties.~~

Focusopgaven

Gelijke kansen op een goede gezondheid

- Vooral in de wijken Venserpolder, H-buurt, Amsterdamse Poort en F-buurt wonen veel bewoners, zowel jong als oud in een kwetsbare positie. Zij hebben veelal een beperkte kennis van een gezonde leefstijl en bewegen te weinig.
- Het ontbreekt aan een gezonde leefstijl. Veel bewoners in dit gebied bewegen te weinig, kampen vaker met overgewicht en consumeren ongezonde voeding. Dit leidt vaker tot het ontstaan van chronische gezondheidsproblemen. Sport- en beweegvoorzieningen zijn niet voor iedereen betaalbaar en bereiken niet altijd de juiste doelgroep.
- De helft van de bewoners heeft te maken met mentale problemen zoals stress en depressie. Er rust een taboe op het bespreken van mentale klachten. Dit staat het vragen en bieden van hulp in de weg. Hierbij is extra aandacht nodig voor moeders in een kwetsbare positie.
- Discriminatie heeft verregaande en schadelijke gevolgen op individueel, sociaal en maatschappelijk niveau. Bewoners die worden uitgesloten ervaren een verminderd gevoel van eigenwaarde. Er is behoefte aan het erkennen en herdenken van leed, het stilstaan bij ongelijkheid en het bevorderen van inclusiviteit .
- Er is extra aandacht nodig voor bewoners in een kwetsbare positie en bewoners met een chronische beperking.

Dit is de tekstversie van de Gebiedsgerichte Opgaven Sociaal van stadsdeel Zuidoost. Na vaststelling volgt een versie die bestemd is voor publicatie en verspreiding.

~~Armoede~~ Gelijke kansen op bestaanszekerheid

- In Bijlmer-Centrum is het gemiddelde inkomen opvallend laag, wat resulteert in een aanzienlijke hoeveelheid verborgen armoede, met mogelijk gevoelens van machteloosheid, moedeloosheid en frustratie als gevolg. Bijlmer- Centrum heeft percentueel het hoogste aantal minimahuishoudens. Een merkbaar wantrouwen lijkt te bestaan ten aanzien van het vragen om hulp, onder andere versterkt door het grote aantal slachtoffers van de toeslagenaffaire. Het ontbreek nog aan een voldoende open benadering om deze vicieuze cirkel te doorbreken en taboes rondom armoede en obstakels die bewoners ervaren aan te pakken.
- Laaggeletterdheid en weinig digitale vaardigheden leiden tot het ontbreken van een startkwalificatie of een laag opleidingsniveau. Hierdoor schiet de zelfredzaamheid soms tekort en hebben minder bewoners kansen op goedbetaald werk.
- Toename van migranten, asielzoekers en ongedocumenteerden. De kwetsbaarheid van deze groepen wordt vergroot doordat ze niet beschikken over een stevig sociaal netwerk en onvoldoende inzicht hebben in het zorg- en welzijnsaanbod.

Gelijke kansen voor de Amsterdamse jeugd

- Te veel kinderen groeien op in kansarme gezinnen. Maar ook de talentvolle jongeren met een goede startkwalificatie vinden soms moeilijk aansluiting bij de arbeidsmarkt en raken daardoor teleurgesteld en soms gedemotiveerd. Er is weinig laagdrempelig aanbod voor jeugd en jongeren op het gebied van positieve identiteitsontwikkeling, brede talentontwikkeling en onderwijsondersteuning. Hierbij vragen twee overgangsfases extra aandacht: die van basisschool naar de middelbare school en die van onderwijs naar werk.
- Zowel jongens als meisjes ervaren om diverse redenen vaak een gebrek aan perspectief en een gevoel van onbelangrijkheid. Ze missen handvatten over hoe ze invloed op hun eigen leven kunnen uitoefenen, wat bijdraagt aan een negatief zelfbeeld, een gebrek aan weerbaarheid tegen online gevaren, grensoverschrijdend gedrag, criminele uitbuiting en financiële problemen. In veel gezinnen is sprake van een intergenerationele en culturele kloof.
- Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn moeilijk bespreekbaar en daarom een aandachtspunt. Ouders hebben niet altijd toereikende pedagogische vaardigheden om hun kinderen te ondersteunen en positief te stimuleren. Ouderbetrokkenheid, vooral die van vaders, is laag.

~~Eenzaamheid~~ Gelijke kansen op veerkrachtige en zorgzame buurten

- In Venserpolder, H-buurt en Amsterdamse Poort is er onder ouderen en jongeren veel eenzaamheid en problemen met mentale gezondheid. Dit wordt deels veroorzaakt door de korte woonduur in dit gebied. Woningen hier zijn slecht onderhouden en bieden laag wooncomfort waardoor mensen na een aantal jaren verder verhuizen. Zo is er geen gelegenheid om elkaar goed te leren kennen en een relatie op te bouwen met de andere bewoners en het gebied zelf. ~~en problemen met de mentale gezondheid.~~ Extra aandacht is nodig voor bewoners in een kwetsbare positie en bewoners met een chronische beperking.

Dit is de tekstversie van de Gebiedsgerichte Opgaven Sociaal van stadsdeel Zuidoost. Na vaststelling volgt een versie die bestemd is voor publicatie en verspreiding.

- Amsterdamse Poort heeft veel bewoners die zich in een kwetsbare positie bevinden. Zij zijn bijvoorbeeld kwetsbaar door inkomen, opleiding en/of hun gezondheid.

Bijlmer-Oost

Bijlmer-Oost heeft circa 30.000 bewoners waaronder veel jongeren. Dit aantal neemt de komende jaren licht toe. Het gebied bestaat uit de wijken E-, G- en K-buurt. In K-buurt komen vanaf 2027 zo'n 1250 nieuwe woningen voor de buurt. Er is al een familieschool die zich breed richt op opvoeden en opgroeien. Ook komt er een levendig plein met buurthub en een sociaal programma voor jongeren. Er zijn twee buurthuizen de Bonte Kraai en NoLimit, waar veel laagdrempelige activiteiten plaatsvinden. Bijlmer-Oost is groen, dynamisch, jong multicultureel en heeft goede maatschappelijke voorzieningen die een belangrijke functie vervullen voor de bewoners. Het gebied staat bekend om zijn sterke gemeenschapszin en hoge betrokkenheid van bewoners bij lokale initiatieven en evenementen. Die gemeenschapszin draagt bij aan een gevoel van saamhorigheid en verbondenheid.

Het gebied kent echter ook een hoog werkloosheidspercentage en een groot aantal huishoudens met een minimuminkomen. Dit resulteert in veel werkende armen en gezinnen die financieel moeite hebben om rond te komen. Het aantal eenoudergezinnen is hier hoog. Van de jongeren groeit een aanzienlijk deel op in huishoudens met een minimuminkomen. Niet alle bewoners weten tijdig de weg naar armoederegelingen en andere hulpverlening te vinden. Het vertrouwen in officiële instanties en de overheid is vaak laag.

Mede als gevolg van financiële druk ervaren veel bewoners mentale problemen zoals depressie en stress. Daarnaast kampen zowel volwassenen als jongeren bovengemiddeld vaak met overgewicht, chronische ziektes en andere gezondheidsproblemen. Meer dan de helft van de volwassen bewoners in Bijlmer-Oost voldoet niet aan de beweegnorm. Ook zien we dat kinderen en tieners uit Bijlmer-Oost minder sporten bij een vereniging en veel minder buiten spelen dan kinderen en tieners gemiddeld in Amsterdam.

De focus ligt voornamelijk op buurten waar de maatschappelijke en sociale uitdagingen het grootst zijn, zoals G-buurt Noord, Kortvoort, Kikkenstein, Kruidtberg en de vier grote torenflats. Hier wonen de meeste gezinnen in een kwetsbare positie. ~~Hier~~In de Gbuurt Noord is ~~onlangs~~ een empowerment centrum gestart samen met bewoners en partners uit de wijk.

Focusopgaven

Gelijke kansen op gezondheid

- Bewoners in een kwetsbare positie in Bijlmer-Oost ervaren vaak een opeenstapeling van problemen zoals armoede en schulden. Dit kan stress en psychosociale problemen met zich meebrengen en zorgt voor weinig mentale weerbaarheid. Zij kijken anders naar mentale klachten en spreken er vaak niet of nauwelijks over. Dit staat het vragen en bieden van hulp in de weg.

Dit is de tekstversie van de Gebiedsgerichte Opgaven Sociaal van stadsdeel Zuidoost. Na vaststelling volgt een versie die bestemd is voor publicatie en verspreiding.

- Het ontbreekt aan een gezonde leefstijl. Veel bewoners in dit gebied bewegen te weinig, kampen vaker met overgewicht en consumeren ongezonde voeding. Dit leidt vaker tot het ontstaan van chronische gezondheidsproblemen. Sport- en beweeg voorzieningen zijn niet voor iedereen betaalbaar en bereiken niet altijd de juiste doelgroep.
- Discriminatie heeft verregaande en schadelijke gevolgen op individueel, sociaal en maatschappelijk niveau. Bewoners die worden uitgesloten ervaren een verminderd gevoel van eigenwaarde. Er is behoefte aan het erkennen en het herdenken van leed, het stilstaan bij ongelijkheid en het bevorderen van inclusiviteit.

~~Armoede~~ Gelijke kansen op bestaanszekerheid

- Het gemiddelde inkomen in Bijlmer-Oost is laag met armoede, sociale- en mentale problemen als gevolg. Bijlmer-Oost kent ook een groot aandeel minimahuishoudens. Een merkbaar wantrouwen lijkt te bestaan ten aanzien van het vragen om hulp, onder andere versterkt door het grote aantal slachtoffers van de toeslagenaffaire. Het ontbreek nog aan een voldoende open benadering om deze vicieuze cirkel te doorbreken en taboes rondom armoede en obstakels die bewoners ervaren aan te pakken.
- Toename van migranten, asielzoekers en ongedocumenteerden. De kwetsbaarheid van deze groepen wordt vergroot doordat ze niet beschikken over een stevig sociaal netwerk en onvoldoende inzicht hebben in het zorg- en welzijnsaanbod. Maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid zijn laag. Dat is vooral te merken bij groepen in een kwetsbare positie: mensen met een fysieke beperking, vrouwen, bewoners met een licht verstandelijke beperking en/of laaggeletterdheid.
- Laaggeletterdheid en weinig digitale vaardigheden zijn indicaties voor het ~~leiden tot het~~ ontbreken van een startkwalificatie of een laag opleidingsniveau. Hierdoor schiet de zelfredzaamheid soms tekort en hebben weinig bewoners kansen op goedbetaald werk.

~~Gezo~~ Gelijke kansen voor de Amsterdamse Jeugd

- Te veel gezinnen ervaren een intergenerationele kloof. Ouders hebben niet altijd toereikende pedagogische vaardigheden om hun kinderen in hun ontwikkeling te stimuleren. Ouderbetrokkenheid, vooral die van vaders, is laag.
- Veel kinderen groeien op in kansarme gezinnen. Er is weinig laagdrempelig aanbod voor jeugd en jongeren op het gebied van positieve identiteitsontwikkeling, brede talentontwikkeling en onderwijsondersteuning. Hierbij vragen twee overgangsfases extra aandacht: die van basisschool naar de middelbare school en die van onderwijs naar werk. Ook moet er aandacht zijn voor kansrijke jongeren.
- Jongeren ervaren om diverse redenen vaak een gebrek aan perspectief en een gevoel van onbelangrijkheid. Ze missen vaak kennis over hoe ze invloed op hun eigen leven kunnen uitoefenen, wat bijdraagt aan een negatief zelfbeeld, een gebrek aan weerbaarheid tegen online gevaren, grensoverschrijdend gedrag, criminele uitbuiting en financiële problemen.

~~Eenzaamheid~~ Gelijke kansen op veerkrachtige en zorgzame buurten

- In Bijlmer-Oost heerst een hoge mate van eenzaamheid en mentale disbalans, met name onder alleenstaande mannen en senioren.
- Het aandeel 13-16 jarigen met psychische klachten is het hoogst in Bijlmer-Oost en een stuk hoger dan het Amsterdamse gemiddelde. ~~Ook zeggen veel bewoners dat ze weinig regie over hun leven ervaren. Dat zijn vooral ouderen, jongvolwassenen en alleenstaanden.~~

Gaasperdam

Gaasperdam omvat de wijken Holendrecht, Reigersbos, Gein en Nellestein en heeft circa 33.000 bewoners. Holendrecht, Reigersbos en Gein huisvesten vooral gezinnen met kinderen. Ruim de helft van de bewoners heeft een migratieachtergrond. In Nellestein wonen voornamelijk ouderen. Het aantal ouderen zal de komende jaren aanzienlijk stijgen, waardoor de noodzaak voor mantelzorg en zelfredzaamheid groter wordt als gevolg van het wegvallen van verzorgingshuizen. Door de sterke concentratie van ouderen is het moeilijker om hulp van buren te krijgen en is er een sterkere afhankelijkheid van professionele zorgverleners.

~~Er is een groot aantal zelfstandige ondernemers in Gaasperdam.~~ Het gebied kent op verschillende fronten veel betrokkenheid van bewoners. Zo is er een buurtvisie gemaakt voor Holendrecht. Er is een bloeiend buurtcentrum in Holendrecht. ~~Daarnaast hebben bewoners gezamenlijk een community centrum opgezet en is de Kazerne in Reigersbos een unieke voorziening~~. Deze is vanuit de buurt ontstaan en werkt verbindend tussen jongeren, bewoners en culturele ondernemers. De kracht van deze en andere lokale initiatieven, organisaties en sleutelfiguren biedt kansen om ook 'stille' bewoners te bereiken en betrekken.

Over het algemeen is de sociaaleconomische status van de inwoners in Gaasperdam laag. Er is veel langdurige afhankelijkheid van een uitkering en het aantal mensen dat aangeeft moeite te hebben met rondkomen is hoog. ~~en er zijn relatief veel werkende mensen met een minimum- of laag inkomen~~. Veel kinderen en jongeren leven langdurig onder het bestaansminimum, waarbij ouders soms moeite hebben om hun kinderen goed te ondersteunen. Een aantal van hen voelt zich genoodzaakt kinderen uit te schrijven om het mislopen van toeslagen te voorkomen. Er is een groot aantal zelfstandige ondernemers in Gaasperdam. Ook bij ondernemers is soms sprake van werkende armen. Reigersbos heeft een relatief hoog aantal bewoners met een lichte verstandelijke beperking.

Holendrecht-West heeft veel jonge inwoners en een hoog aantal gezinnen. Er wonen ook veel alleenstaande moeders met meerdere kinderen. Het gebruik van jeugdhulp is relatief hoog. Veel Jongeren in Gaasperdam ervaren ~~vaker~~ angst- en depressieklachten en hebben ~~vaker~~ last van suïcidale gedachten. Mentale gezondheid is dan ook een belangrijk thema wat al op jongere leeftijd specifieke aandacht verdient in dit gebied

Holendrecht en Reigersbos kennen meer criminaliteit dan andere wijken. Deze gebieden ervaren daardoor veel veiligheidsproblemen en er is sprake van gebrek aan vertrouwen in instanties zoals overheden en politie.

Dit is de tekstversie van de Gebiedsgerichte Opgaven Sociaal van stadsdeel Zuidoost. Na vaststelling volgt een versie die bestemd is voor publicatie en verspreiding.

Focusopgaven

Gelijke kansen op een goede gezondheid

- Het ontbreekt aan een gezonde leefstijl. Veel bewoners in dit gebied bewegen te weinig, kampen vaker met overgewicht en consumeren ongezonde voeding. Dit leidt vaker tot het ontstaan van chronische gezondheidsproblemen. Sport- en beweeg voorzieningen zijn niet voor iedereen betaalbaar en bereiken niet altijd de juiste doelgroep.
- Delen van Holendrecht, Reigersbos en Gein ervaren vaak zorgen, stress en (mentale) gezondheidsproblemen die de gezinssituatie kunnen beïnvloeden. Het is van belang deze cyclus te doorbreken.
- Discriminatie heeft verregaande en schadelijke gevolgen op individueel, sociaal en maatschappelijk niveau. Bewoners die worden uitgesloten ervaren een verminderd gevoel van eigenwaarde. Het herdenken van leed, stilstaan bij ongelijkheid en het bevorderen van inclusiviteit draagt bij aan de erkenning van de omstandigheden.

~~Armoede~~ Gelijke kansen op bestaanszekerheid

- In delen van Holendrecht, Reigersbos en Gein wonen veel bewoners met een minimum- inkomen, waarbij verborgen armoede voorkomt. Een merkbaar wantrouwen lijkt te bestaan ten aanzien van het vragen om hulp, onder andere versterkt door het grote aantal slachtoffers van de toeslagenaffaire. Het ontbreek nog aan een voldoende open benadering om deze vicieuze cirkel te doorbreken en taboes rondom armoede en obstakels die bewoners ervaren aan te pakken. Hierbij is extra aandacht nodig voor ondernemers en alleenstaande moeders.
- Laaggeletterdheid en weinig digitale vaardigheden leiden tot het ontbreken van een startkwalificatie of een laag opleidingsniveau. Hierdoor schiet de zelfredzaamheid soms tekort en hebben bewoners weinig kansen op goedbetaald werk.
- Toename van migranten, asielzoekers en ongedocumenteerden. De kwetsbaarheid van deze groepen wordt vergroot doordat ze niet beschikken over een stevig sociaal netwerk en onvoldoende inzicht hebben in het zorg- en welzijnsaanbod.

~~Jeugd~~ Gelijke kansen voor de Amsterdamse jeugd

- In veel gezinnen is sprake van een intergenerationele- en culturele kloof. Ouders hebben niet altijd toereikende pedagogische vaardigheden om hun kinderen te ondersteunen en positief te stimuleren. Ouderbetrokkenheid, vooral die van vaders, is laag.
- Zowel jongens als meisjes ervaren om diverse redenen vaak een gebrek aan perspectief en een gevoel van onbelangrijkheid. Ze missen vaak kennis over hoe ze invloed op hun eigen leven hebben, wat bijdraagt aan een negatief zelfbeeld, een gebrek aan weerbaarheid

Dit is de tekstversie van de Gebiedsgerichte Opgaven Sociaal van stadsdeel Zuidoost. Na vaststelling volgt een versie die bestemd is voor publicatie en verspreiding.

tegen online gevaren, grensoverschrijdend gedrag, criminele uitbuiting en financiële problemen. Er is weinig laagdrempelig aanbod voor jeugd en jongeren op het gebied van positieve identiteitsontwikkeling, brede talentontwikkeling en onderwijsondersteuning.

- Het aandeel jongeren dat zonder startkwalificatie schoolverlaat is hoger dan het Amsterdamse gemiddelde en hoger dan in de andere gebieden van Amsterdam Zuidoost.

Gelijke kansen op veerkrachtige en zorgzame buurten

- Het aantal senioren in Holendrecht-Oost, Nellestein en Gein 3 en 4 neemt toe. Dit gaat gepaard met een toename van eenzaamheid. Daarbij is ook aandacht nodig voor mensen met een lichtverstandelijke of dubbele beperking die niet in alle opzichten mee kunnen in de samenleving. Mantelzorgers krijgen regelmatig emotionele problemen en/of fysieke overbelasting. Emotionele problemen komen door de zorgen over de ziekte van de persoon voor wie ze zorgen. Vaak is er bij deze sprake van dementie en is het moeilijk om de zorg geregeld te krijgen. Fysieke overbelasting ontstaat doordat de mantelzorger soms 24 uur per dag klaar moet staan.

Bijlmer-West

Bijlmer-West is een dynamisch gebied in Amsterdam met ongeveer 42003~~500~~ bewoners. Dit gebied omvat wijken zoals Bullewijk, Paasheuvelwijk ~~Amstel III~~ en ArenAPoort-West. Deze namen wijken af van de formele naamgeving zoals in de Amsterdamse gebiedsindeling gehanteerd wordt. Het gebied ontwikkelt zich van werkgebied naar een levendig en gemengd woongebied met ruimte voor hoogbouw. De vele activiteiten, stedelijke voorzieningen, winkels en horecagelegenheden zijn afgestemd op een breed publiek. Bijlmer-West is één van de grootste ontwikkellocaties in Amsterdam.

In 2018 is gestart met de bouw van een groot aantal woningen in het gebied. In totaal zullen er tot 2040 meer dan 15.000 woningen aan het gebied toegevoegd worden. Het aantal inwoners zal daardoor sterk stijgen. Op dit moment wonen er overwegend eenpersoonshuishoudens, bestaande uit studenten, jongeren en starters. ~~Ruim~~ Bijna de helft ~~driekwart~~ van de inwoners is tussen de 18 en 26 jaar. Er wordt in een hoge dichtheid gebouwd. Samen met het hoge percentage eenpersoonshuishoudens kan dit leiden tot het ontstaan van gevoelens van eenzaamheid. De opgeleverde woningen in Bijlmer-West leiden relatief tot een korte woonduur waardoor de sociale cohesie niet of nauwelijks van de grond komt. Bijlmer-West kent daarbij een hoog percentage jongeren in een kwetsbare positie en een toenemend aantal statushouders. Ook bevinden zich twee COA-opvanglocaties in het gebied, met respectievelijk 850 en 100 opvangplekken. ~~Op langere termijn is het de verwachting dat ook meer gezinnen in het gebied gaan wonen~~De meest recente opleveringen bestaan voornamelijk uit grotere woningen, ook geschikt voor (kleine) gezinnen. ~~.~~Vergrijzing zal naar verwachting lager zijn dan in de rest van Zuidoost.

Het voorzieningenniveau in ~~Amstel III~~Bijlmer-West is laag. In tijdelijkheid is er ruimte voor verschillende initiatieven, maar in de permanente situatie is er een tekort aan maatschappelijke ruimtes, betaalbare bedrijfsruimtes en ruimtes voor de kunst- en cultuursector. De werkgelegenheid is aanzienlijk, maar bewoners van Zuidoost profiteren hier onvoldoende van. De grote evenementen in ArenAPoort-West trekken hoge bezoekersaantallen vanuit het hele land. De aansluiting van deze grootstedelijke voorzieningen op de wensen en behoeften vanuit het stadsdeel is beperkt.

Het Amsterdam Lifescience District (ALSD) is gericht op gezondheid en kan de positie van Zuidoost versterken als economische toplocatie. Uitgangspunt is het creëren van stages, leer- en werktrajecten, werk, uitbreiden van opleidingen in de gezondheidssector en het verbinden van maatschappelijke thema's zoals preventieve gezondheid en een gezonde levensstijl aan de kennis in het gebied.

Focusopgaven

Gelijke kansen op een goede gezondheid

- ~~Amstel III kent relatief veel inwoners met mentale problemen. Dat is vooral te zien bij het groeiende aantal gezinnen met kinderen en bewoners met een lichte verstandelijke beperking. Extra aandacht is nodig voor kwetsbare moeders.~~
- Het gebied groeit en er komen andere typen bewoners. Hieronder zijn veel gezinnen met kinderen en dat vraagt om meer aandacht voor het stimuleren van een gezonde levensstijl voor jong en oud.

Gelijke kansen voor de Amsterdamse Jeugd

- Het gebied groeit en het aantal gezinnen groeit mee. Hierdoor is er toenemende aandacht nodig voor brede talent- en identiteitsontwikkeling en het versterken van de weerbaarheid van kinderen en jongeren.

~~**Participatie**~~ **Gelijke kansen op veerkrachtige en zorgzame buurten**

- Op dit moment is de sociale cohesie in Bijlmer-West laag door de hoge verhuisfrequentie. Het gebied groeit en er komen andere type bewoners die langer blijven. Hierdoor ontstaat naar verwachting een toenemende behoefte aan verbinding en een buurtgevoel tussen bewoners.
- De groeiende groep statushouders loopt een hoog risico om financieel in de knel te komen. Dat kan onder anderen door gebrek aan taalvaardigheid, door onverwerkte trauma's en het ontbreken van een sociaal netwerk.
- Toename van migranten, asielzoekers en ongedocumenteerden. De kwetsbaarheid van deze groepen wordt vergroot doordat ze niet beschikken over een stevig sociaal netwerk en onvoldoende inzicht hebben in het zorg- en welzijnsaanbod.
- Het hoge percentage hoogbouw, een gebrek aan 'ogen op straat', in combinatie met een hoog aantal eenpersoonshuishoudens leiden tot gevoelens van eenzaamheid omdat er nog onvoldoende sociale structuren in de buurt zijn.